

казвачъ, а отъ самата природа. А тя е най-чудната книга за четене.

Да прочетемъ една малка страница отъ тая велика и вълшебна книга!

Въ далечното минало е имало животни и растения отъ различни размѣри. Отъ дребните, невидими съ просто око, до гиганти—чудовища, които поразяватъ съ своята грамадност, сила и чудата форма. За тия гиганти ще кажемъ нѣколко думи.

Които отъ васъ сѫ ходили на разходка или екскурзия изъ планина, сигурно сѫ видѣли или кѫсали едни особни перести листа на едно растение, което обича влажните котловини между скалите. Това е така наречената орлова папратъ, леговище на планинските обитатели. Тая папратъ достига до метъръ, метъръ и половина височина. По самите скали вие сигурно познавате една зелена, пушиста покривка: това е така наречения мжхъ. А въ сухите, на слънчевъ припекъ места, расте хвошътъ: сухи, тревисти стебла, които нѣматъ разлистени листа, а—само стебловидни клонки. Тия три растения сѫ потомци на отдавна измрѣли тѣхни предшественици. Тѣ сѫ имали грамадни размѣри: до 30—40 метра височина и 1 до 2 метра дебелина. Въ картилките 1 и 2 даваме изгледа на тия нѣкогашни гиганти, изчезнали вече. Сградата на картилка 2 е турната за да се види какъ би стърчали надъ нашите кѫщи тия прѣдисторични растения, ако растѣха сега.

Кѫде сѫ изчезнали тия гори отъ тогавашните гиганти хвощи, мъхове и папрати? И какъ сѫ могли учениците да откриятъ, че е имало такива растения нѣкога? — Свидетель за тоя нѣкогашенъ животъ сѫ камено-въглените мини. Каменните въглища, това неоценимо богатство за сегашните хора, не сѫ нищо друго освенъ овъглените нѣкогашни гори. При своите раздробявания и раздвижване на пластове, земята е прибрала въ пригръдките си тия гиганти — растения. Тамъ, съ тѣхъ, въ течение на милиони години, се е извършила тая промѣна, която ги е преобразила на каменни въглища. Но